

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ožnanila (inserte) vsprejema upravnistvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 250.

V Ljubljani, v torek 31. oktobra 1899.

Letnik XXVII.

## Vabilo na naročbo.

S 1. novembrom pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

### „SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnistvo „Slovenca“.

## Slovesna otvoritev zadruž. skladišča v Sinčivasi na Koroškem.

Iz Celovca, 30. okt.

Krasen jesenski dan! Jutranja gosta megla se je dvignila že predpoludnem, prijazno in toplo sije solnce. Bila je včeraj nedelja, da si lepšo težko misliš.

Otvarjali smo prvo zadružno skladišče na Koroškem. Bil je to v pravem pomenu besede dan slovenskih kmetov na Koroškem, prekrasen, velepomemben dan! — Kolikor možno Vam v sledečem popišem slavnost včerajšnjega dne, a vsega, zlasti iskrene navdušenosti, popisati ni mogoče! To si moral videti sam, veseliti si se moral z veselimi, da vse prav pojmuješ. Včerajšnji dan je mnogokateremu bojev-

niku za narodne pravice, kateremu je začel že upadati pogum, iznova vzbudil nado na boljšo bodočnost!

Novo skladišče je postavljeno na jako lepem in ugodnem mestu ob kolodvoru v Sinčivasi. Dvonaštopna stavba stoji v kotu, kjer cesta iz Velikovca dospne do železničnega tira. Hiša je jako prostorna, vkusno in solidno zidana. Od sprednje strani je vhod v spodnje prostore. Tam je več izb in kleti. To služilo bode pozneje konsumnemu društvu. Od zadaj prideš kar naravnost v prvo nadstropje. Najprej vstopiš v prostor, kjer se bo vsprejemalo žito. Na sprednjo stran so pisarne. Stopnice vodijo na prvi in drugi jako prostorni pod. Pozneje si bode omislila zadruha tudi stroje za prevažanje in čiščenje žita, doslej še ni bilo mogoče vsega dognati. Sploh je treba še nekaj dela izvršiti, predno bode vse v lepem redu.

Velik napis »Gospodarska zadruha« naznanja i tujcu, čemu služi nova hiša. — Skladišče je bilo včeraj bogato okinčano. Mnoge zastave in zastavice v cesarskih, papeževih, narodnih in deželnih barvah so vihrale v jesenskem zraku. Vkusno je bila okinčana dvorana, kjer se je vršilo slavnostno zborovanje s preprogami, podobami, zelenjem in zastavicami. Za govornike je bil napravljen oder, pokrit z narodnimi bojami.

Udeležba je bila kratko rečeno ogromna, odlična! Ta slavnost je sijajno pokazala, da na Koroškem še živi in čuti za svoj rod slovenski kmet. O »Bauerntagu« v Velikovcu je pisala »Bauernzeitung«: »er hat dazu beigetragen, wieder einen Zipfel des schwarzen Gewebes zu lüften, der (!) über diesem Bezirke leider noch ausgebreitet ist«. — Da bi prišel pisatelj onih vrstic

včeraj v Sinčovas — zaprlo bi mu bilo sapo. Pravijo, da je bilo v Velikovcu 500 ljudij pri »Bauerntagu«. Recimo, da jih je bilo res toliko, to je gotovo, da je bilo tam jako malo kmetov. Vse si videl: učitelje, uradnike, pomočnike, kmetov bilo je tako rekoč neznatno število. — V Sinčivasi pa se je zbralo nad 1500 ljudij, in prej je to število prenizko, nego previsoko. Tudi zbrali so se res kmetje, prišli so, da se podučijo, da se navdušijo za medsebojno zadružno delovanje. Kdor je videl le-tu zbrane čete, kdor je videl, kako so prihajale od daleč, s kolikim zanimanjem so ogledovali stavbo in pozneje sledili govorom, se je moral v dno srca razveseliti. Podjunska dolina je poslala svoje moške iz vseh vasij. Prihajali so mnogi skupno na lepo okinčanih vozovih. — Bili so zastopani pa tudi drugi naši slovenski kraji. Z visokih Krčanj in Djekš so prišli trdni možje, katerih ni ustrašila večurna huda pot. Lepo je bil zastopan zgornji Rož. Župan Kobentar je od tam pripeljal lepo število izmed svojih zvestih. Prihitelo je tudi več Ziljanov pod vodstvom posl. Grafenauerja. Zastopana je bila tako vsa slovenska Koroška od Šmohora do Spodnjega Dravberga, od Krčanj in Djekš do sive Pece!

Posameznih imen ne bodem našteval. Omenim samo, da je na občo radost vseh došel k zborovanju tudi častitljivi, še vedno mladeniško navdušeni starosta koroških Slovencev, mil. g. prošt Lovro Serajnik iz Tinj.

Zastopnikov iz drugih krajev (razen gg. govornikov) ni bilo. Povabljen je bilo tudi poljedelsko ministerstvo in dež. vlada, a zastopnikov ni bilo. Tudi vladnega komisarja od okr. gla-

## LISTEK.

### Tebi, mati!

(Vseh vernih duš dan.)

Na steni slika tvoja — to je vse,  
Kar še imam od tebe, to je vse  
In šopek črnih las in grob.  
Oh to je vse in drugega nič ne!  
Očem vse drugo vzel je tvoj pokop.

Nocoj pa se glasi mogočen zvon,  
Za mene živ, za tebe mrtev zvon,  
Vseh vernih duš ljudem ožnanja dan.  
Nikomur ne ožnanja ga zastonj —  
Kaj meni li, ki slušam ga solzan!

In jaz še trosim v ta brezčutni svet,  
Prav kot bi mislil, da me ume svet,  
V ubranih, milih vrstah tvoj spomin!  
Kaj morem sam za to, ljubezni vnet?  
O Bog — le eno mater ima sin.

In ene matere spomin — kako  
Zatare naj življenja boj? Kako?  
Pa bodi silen, kot valov vihar!  
Peklo spominov svetlih in nebo  
Preseva njenega spomina žar.

Najmanj pozábiti te morem jaz,  
Ki ves kot žijem sem tvoj drugi jaz.  
Ti nisi mi telesna mati le.

Prejasen srca svojega izraz  
Pustila svetu — moje si srčé.

In tega srca ni me bilo sram  
In tega srca me ne bode sram,  
Dokler bom gledal grešni solzni dol.  
Ni le strastij — čutil je tudi hram,  
Ki jih blaži življenja bridka bol.

Telo ti zdaj trohni. Telo je prah.  
Iz zemlje v zemljo se povrne prah.  
Iz praha klije pa najlepši cvet.  
In živi ta simbol mi jemlje strah,  
Da se ne vidi va nikoli spet.

Da! Vidi va se, zvon mi govori.  
Da! Vidi va se, luč mi govori,  
Iznad grobov v nebo kipeča luč.  
Da! Vidi va se tiste strašne dni,  
Ko vsem odpre grobove božji ključ.

Naproti bom prihitel ti tedaj,  
Objel te, mati ljubljena, tedaj,  
In kaj ti vse povedal, vedi Bog!  
Spomin mi vzel bo tistih hipov raj,  
In moj izraz bo morda — blažen jok.

Nocoj pa se glasi mogočen zvon,  
Za mene živ, za tebe mrtev zvon.  
Vseh vernih duš ljudem ožnanja dan.  
O meni ne ožnanja ga zastonj:  
Jaz v duhu te objemam že solzan.

Anton Medved.

### Sedan pri — Škrjancu.

(Poročilo iz naprednega tabora.)

Mačka imamo. Bolčev Pepe se menda še vedno ni sprijaznil s svojo ženo, ker je v četrtek predolgo ležal v dr. Slančevem objemu. Da, Bolčev Pepe in Slanc, to sta Moltke in Bismarck »naših človekov«. In Vi klerikalci se teh ljudi ne bojite? »Kaj takega pa še ne!«, pravi »Narod«.

Padli ste! Zato je »od četrtega naprej hudič votel okolo in okolo in znotraj ga nič ni«. Tako je konstatoval dr. Slanc. S svojim padcem ohranili ste narodu dr. Tavčarja. Obljubil je baje, da se na škofovih vratih obesi, ako ne zmaga Pirc s svojo žlindro. Podali ste poročilo o boju, a »Narod« pravi, da ste se zlagali. »Laž je, da smo volili nemškutarje, res je, da smo bili za stari odbor, samo namestu slovenskega Detele smo volili barona Liechtenberga, pa ne zato, ker je Nemeč, marveč ker je dež. glavarja namestnik!« Kaj pravite k temu? Tako se dokaže laž. Vi ste se zlagali, ker so bili v starem odboru nemškutarji.

Pripeljal sem se na bojišče iz Logatca. Učitelj je kmetom delil denar. Iz tajnih fondov po »Narodovem« denar ni šel, ker imajo učitelji dobre plače in jim za volitve ni Pirc ni Murnik nista dala vinarja. Takoj sem si mislil, da je radi tega klerikalce boj veljal 10.000 gld, in sem to tudi v »Narodu« priobčil. Desettisoč goldinarjev



varstva ni bilo. In našli bi jih tako lahko še več, katerih — ni bilo!

Gaječa zlasti pri vходу na pod, kjer je bilo zborovanje, je bila uprav nevarna. Vkljub temu so prišli in odšli vsi v najlepšem redu, niti najmanjšega nereda ali kake nezgode prav do zadnjega ni bilo. Vsa slavnost se je vršila prav vzorno. To treba omenjati zaradi tega, ker prišli bodo nasprotni klevetniki gotovo, da sramote tudi to pomenljivo slavnost. Ne kje kake zle besede, ne kakega prepira nisi čul. Vse se je vedlo dostojno, veselili so se vsi samo lepega uspeha in naši Slovenci so pokazali zopet, kako mirno in zgledno znajo se vesti, da se jih le pusti pri miru! Od znanih sosedov se nam ni treba olike učiti!

Ob 1. uri je bil v podružnični cerkvi blagoslov. Po blagoslovu korakala je dolga vrsta mož v procesiji, na čelu sv. Križ in godba, med glasno molitvijo do stavbe. Bil je to prav ganljiv pogled, ko je verni slovenski kmet molil — za boljšo bodočnost, prosil božjega blagoslova za novo in važno podjetje. — Blagoslovil je skladišče mil. g. prošt iz Dobrlevasi L. Vavtižar. Takoj po končanem blagoslovu se je pričelo slavnostno zborovanje, o katerem Vam obširneje poročam prihodnjič.

## Liberalna lopovščina.

Kruto žalostno je, da se je po Slovenskem tako razpasel liberalizem. Ko bi naša svetna inteligenca imela le še količkaj moralne sile, ne bi bilo mogoče to, kar se sedaj godi! »Slovenski Narod« je vedoma lagal, da je mogel zbesneti zoper dr. Šusteršiča in naščuvati nanj toľpo, katere argumenti so psovke in kolci. Laž je široko zijala, in kdor je le imel oči, jo je videl. Videli so jo vsi, tudi liberalna inteligenca, videli so brezkraino podlost »Narodova« — in vendar se nihče ni ganil! »Narod« sme vse pod egido »liberalizma«!

Mislili smo, da bo zadelo »Slov. Narod« javno zaničevanje zaradi tako podle laži in še podležje pisave, a varali smo se. Privatno se »Naroda« vse sramuje, a toliko mostva v svetni liberalni inteligenci ni, da bi dala resnici javno čast.

Poprej je »Narod« lagal, sedaj laže, da ni lagal in iznova laže! Tako očividno smo dokazali, da je vedoma lagal, sedaj trdi, da le »informacija ni bila popolnoma natančna«. Priznava, da »se je dr. Šusteršiču storila krivica«. a tisto krivico takoj na to ponavlja. Pravi, da mu je zmota neljuba, a prav na to zopet očita katoliški narodni stranki in posebej dr. Šusteršiču lopovščino in šuftarijo.

In kakšne dokaze ima »Narod«? Vse bi zastavili, da nihče, ki s sobotnim »Narodovim« člankom v roki očita katoliški narodni stranki »lopovščino in šuftarijo«, ne ve, kako je dokazal »Narod« svojo trditev! Vse bi zastavili! V Slovencih je cela množica že tako degenerirana, da verjame vsako trditev, če je le podla in nizkotna!

je dala za volitve prečastita duhovščina in vendar je 3000 članov ostalo doma. Za 10.000 tisoč goldinarjev je pripeljala seboj 500 kmetov. Vsak teh kmetov je dobil torej 20 gld.; ker smo pa v »Narodu« celo dejali, da je večina opozicijonarnih volivcev bila v črnih suknjah, je torej jasno, da je na volišču »vse pretresel strah pred požrešnostjo naših duhovnov«, kajti ob trditvi našega glasila se lahko vzbudi sum, da so duhovniki 10.000 gld. za volitve si razdelili kar mej seboj. Kdo bi na take duhovnike ne bil hud. Zato pravi dr. Slanc v »Narodu«: »Ubogi so bili duhovniki. Prav »Spissruthen laufen« so morali. Le naravnost povejmo: beseda »far« se je slišala z vsem zaničevalnim naglasom iz ust naših prav vernih kmetov...«

Le naravnost povejmo: Imeli smo rudeče volilne listke, ker smo menili, da jih bode Vi tudi imeli. Ko smo videli, da imate Vi zelene, dobili smo poleg belih tudi mi zelene. Kranjskih naših kmetov se nam je zdelo premalo, poklicali smo tudi liberalne svoje brate iz Žalca. Hoteli smo dokazati, da so za družbo zaslužni vsi drugi, samo duhovniki ne, ki so ustanavljali podružnice. »Hvaležnost našega kmeta kmetijski družbi se je

Katere dokaze ima torej »Narod« za svojo trditev, »da so slovenski katoličani z lažmi in obrekovanji naščuvati nemške klerikalce proti dr. Ferjančiču«? Katere dokaze ima za drugo trditev, da »sta dunajski »Vaterland« in ljubljanski »Slovenec« skoraj celo leto pripravljala popisano šuftarijo«? Katere dokaze ima za ves sobotni članek, ki v njem s smelim, podlim in infamnim jezikom trdi, »da se je vendar zgodila politična grdobija prve vrste, tako nizkotna, tako podla, da enakih ne pozna zgodovina naših strankarskih bojev, in da se je mora v dno svoje duše sramovati tudi zadnji pristaš tiste stranke, ki je na svojo zastavo zapisala katoliško ime«? Katere dokaze?

### »Narodovi dokazi« za »lopovščino in šuftarijo«.

I. dokaz: Dr. Ebenhoch je pisal v »Linzer Volksblattu«, da nemška katoliška ljudska stranka ni bila za dr. Ferjančiča zaradi celjske afere in pa zato, ker je preveč liberalec. Karlon je baje dejal dr. Pacaku in Stranskemu, da so slišali od slovenskih katoličanov, da je res preveč liberalec.

II. dokaz: »Vaterland« je dne 8. jan. t. l. pisal zoper dr. Ferjančiča, ko je govoril na volilnem shodu v Škofji Loki. »Slovenec« se je smejal »Narodu«, ko je prinesel bahat interview »Narodovega« poročevalca s podpredsednikom poslanske zbornice dr. Ferjančiča o državnem političnem položaju. »Vaterland« je zopet pisal o dr. Ferjančiču, da je na Bledu zelo nerodno govoril in tako dal nemškemu Celjanom ugoden povod, da so nasilno, nepostavno in krivično napadli Čehe in Slovence.

To in le to so dokazi »Narodovi«, ki na njih podstavi očita katoliško narodni stranki »laž, obrekovanje, politično grdobijo, lopovščino, šuftarijo, sramotno izdajstvo...«

Kaj naj porečemo o ljudeh, ki na take dokaze opirajo tako podle psovke? Reči moramo, da so sleparji! Preslepiti hočejo druge, da bi na njih besedo verovali, da je res, kar trdijo. Če je kaj res »lopovščina in šuftarija«, je to!

Karlon je baje dejal, da so slišali od slovenskih katoličanov, da je dr. Ferjančič preveč liberalec. Objavili smo že Karlonov telegram, da je vse zlagano, kar je pisal »Narod«. Kar se pa tiče Ebenhocha, je pa prav mogoče, da pozna dr. Ferjančiča za liberalca. Ebenhoch je vpliven politik, on že ve, kako se je vedel dr. Ferjančič nasproti naši stranki prej in kot podpredsednik drž. zbornice. Radi celjske afere pa je znano, da je Ebenhoch zameril Ferjančiču blejski govor, v katerem je trdil, da so nemški Celjani »tujci«, s katerim se mora naš rod nevstrašeno boriti. Dr. Ferjančiča je postavila na vplivno mesto desnica, torej tudi nemška katoliška ljudska stranka, zato je bila le-ta kot nemška stranka užaljena, ko je imenoval dr. Ferjančič, podpredsednik zbornice, Nemce tujce. To je uvidel Ferjančič sam. Preden je prišel tisti zloglasni dopis v »Vaterlandu«, je Ferjančič pošiljal po nemških listih popravke, da ni

pokazala ta dan, pa ta dan je tudi vskipela vsa jeza nad farovškimi. (»Po bitki!« spisal dr. Slanc).

Trenotek je bil, ko je naša jeza priklopila do vrhunca. V naši sredi je stal suh, mlad človek, ki je pazljivo poslušal naša modrovanja »Štefe je!« zavpil je jeden in vsi smo mahnili složno po njem. Korajža velja! Možiček v naši sredi je mahal z rokami in samega strahu ni mogel spregovoriti besede. Pokazati smo hoteli temu klerikalcu napredno luč in skoro mu je prišla svetiti ob blisku naših palic. Možiček se je tresel, naposled nam je pa zbežal, mi smo se pa usuli za njim. Beg je možičku še-le dal sapo nazaj in z vso silo je kričal: »Vsaj nisem Štefe!«

Bil je »naš človek«. Z nami je moral k »Škrjancu«. Tam sta bila že naš Moltke in naš Bismarck. Pijača, kot v »Narodnem Domu«, zastonj. Oče Škrjanec navadno ne govore dosti, vse opravi zanje njihova gospa, to pot pa so se v jednomer predstavljali, da so »Gemeinderot«. Svojo veličino so morali pokazati dr. Slancu. Hotel sem jih vprašati, kedaj bodo zopet zapeli v občinskem svetu, pa sem bil rajše tiho, ker se nisem hotel zameriti gospej. Gospej in gospodu smo povedali o Sedanu. Zdi se mi, da sta dala

rekel »Freindlinge«, če tudi je »Narod« sam pisal, da je govoril o mogočnih »tujcih«. Tko pismo je poslal dr. Ferjančič ravno tudi Ebenhochu, toraj je moral pač sam čutiti, da nekaj ni v redu, in ni bilo reba se le slovenskih katoličanov, ki bi ruvali zoper njega.

Kar se pa tiče dopisov, je »Narodov« dokaz le smešen. Kaj meni »Narod«, da so se dr. Šusteršič in naši poslanci, ko so volili dr. Ferjančiča za podpredsednika, odpovedali svoji sodbi? Ali meni, da od tistega hipa niso imeli več pravic, soditi in kritikovati dr. Ferjančičevo početje? Tudi ne, če je ravnal zoper katoliško narodno stranko doma? Lepi zastopniki naroda bi bili, ko bi se odpovedali tej pravici! Ali še posebej meni »Narod«, da so naši poslanci »Slovenec« vzeli svobodno kritiko, če so volili dr. Ferjančiča? Če »Narod« sme blatiti dr. Kreka, ki je volil dr. Ferjančiča, bo menda tudi »Slovenec« smel kritikovati dr. Ferjančiča, četudi ga je volil dr. Krek! Sicer pa je »Vaterland« le kritikoval dr. Ferjančičev drzni loški govor in »Slov.« se je le smejal »Narodu«, ki je tako bahato poročal, da je imel z dr. Ferjančičem »velepolitičen interview!«

Edino torej, kar bi kdo mogel še očitati ne katoliško narodni stranki, ampak dopisniku »Vaterlandovemu«, bi bil tisti zloglasni dopis v »Vaterlandu«, ki je provzročil, kakor pravi »Narod« tak vihar po Slovenskem, da je »Vaterlandov« dopisnik najbolj sovražen mož po Slovenskem.

Najbolj sovražen mož? Mogoče! Ta mož pa ni katoliško narodna stranka in ne dr. Šusteršič, ampak ravno le anonimni dopisnik »Vaterlandov«. A če je tudi res najbolj sovražen mož na Slovenskem, je najbolj sovražen le zategadelj, ker smo Slovenci taki bedaki, da »Narodu«, Malovrhom in Penižkom vse verjamejo. Kdo pa je pravzaprav sam bral »Vaterlandov« dopis? Komaj kdo! Mi smo že povedali, da se ne strinjamo z dopisom, ker je res nekako dvoumen in pa ker ni bil oportunen!

Ker pa »Narod« zopet iznova zlorablja ta dopis in ker se zdi, da mnogi še vedno ne vedo, za kaj se gre, ponatisnemo doslovno ta dopis:

### Dopis v »Vaterlandu«.

Laibach, 20. August. [Orig. - Corr.] (Die Cillier Affaire.) Die neueste Cillier »Affaire« hat viel Staub aufgewirbelt — eigentlich viel mehr, als sie verdient. Nachdem sie nun aber einmal zur cause célèbre geworden ist, gestatten Sie mir, dass ich meine Ansichten sine ira et studio darlege. Die nationalen Verhältnisse in Cilli und sonst in Untersteiermark sind mir wohlbekannt und ist es mir daher nicht schwer, mir in der Sache ein verlässliches Urtheil zu bilden.

Bei Beurtheilung der Affaire ist meines Erachtens zu unterscheiden eine Rechtsfrage und eine Frage der politischen Klugheit.

Die Rechtsfrage löst sich sehr einfach. Die czechischen Studenten kamen nach Cilli, um an einer dortigen slovenischen Feier theilzunehmen. Ja, sie kamen sogar zweifellos in einer demonstrativen Absicht, um für die nationale

za »ranjence« na razpolago bivši »Feuerdepot«, ker jima mesarji še premalo plačujejo čez najemščino in nima g. Škerjanec v tej točki vsakakor nič dobička »pri koritu«.

Našemu Moltku se ni prav nič poznalo, da je Bolčev Pepe. Tu se je bila razvila še-le prava vojska naših talentov. Vojskovali smo se z vinskimi duhovi, ki so v nas prihajali — zastonj. Bitka v »Narodnem Domu« ni v primeri z našo bitko pri Škrjancu. V »Narodnem Domu« so se vsi vzdržali na nogah. Tudi tu je sredi bitke dr. Slanc navduševal nas, »da povejmo svojim ženicam, kaj je duhovnik kot posredovatelj mej človekom in božanstvom«. Ves govor je bil približno tak, kakeršen je njegov dopis v sobotnem »Narodu«, kjer obžaluje, da ni mogel ob volitvi tudi ovčic iz drugih krajev vzeti pod svojo streho, ker ga še niso — poznale in niso imele ž njim tistega primerne »znanja«, kakeršnega imajo ž njim nekateri dolenski kmetje. »O potlačeni f... kapica« je menda govoril Pepe Moltke. Natančno ne vem. Vinski duhovi so zmagovali. Sedan, Sedan! Mačka imamo. Upajmo, da nam prihodnji »Kmetovalec« razjasni to žival in pove, kje se najceneje naroče — kisle kumarice.



Solidaritát der Czechen mit den Cillier Slovenen zu demonstrieren. In allem diesen liegt nichts Unrechtes. Die Czechen sind berechtigt, in den gesetzlichen Grenzen zu demonstrieren — die Cillier Slovenen ebenso. Das Recht der Czechen, nach Cilli zu reisen, ist ebenso unzweifelhaft, wie das Recht der dortigen Slovenen, die Czechen zu empfangen. Beide sind auch berechtigt, beliebig für ihre nationale Solidarität zu demonstrieren. Czechen und Slovenen haben also a priori nichts gethan, was nicht recht gewesen wäre.

Die Cillier Deutschen haben jedoch die berechtigten, in den gesetzlichen Grenzen gehaltenen Actionen der Slovenen und Czechen gewaltsam, mit ungesetzlichen Mitteln zu hindern und zu stören gesucht und thatsächlich gestört. Dass sich Czechen und Slovenen ihrer Haut wehrten, ist selbstverständlich.

Soweit also die Rechtsfrage in Betracht kommt, sind die Deutschen entschieden im Unrechte. Das kann nicht einmal ein Obstructionsjurist ernstlich bestreiten.

Kommt nun die Frage der politischen Klugheit zu erörtern. Ich will nicht die Frage erörtern, ob die Cillier Deutschen durch ihr Vorgehen politisch klug gehandelt haben. Das ist eine interne Angelegenheit der deutschen Opposition, welche sie mit sich selbst ausmachen soll. Wohl interessirt mich aber, als Slovenen, die Frage, ob seitens der Slovenen in der ganzen »Affaire« politische Klugheit an den Tag gelegt wurde. Die Politik ist keine Rechtsfrage, das heisst die Fragen der Politik lösen sich nicht wie ein Rechtsstreit auf Grund positiver Rechtsnormen. In der Politik entscheiden moralische und materielle Machtfactoren. Der Weg zur Macht führt vielfach durch die verschlungenen Pfade der Klugheit. Und je schwächer die materielle Macht einer politischen Partei ist, desto mehr ist sie auf die — Klugheit angewiesen, will sie politische Erfolge erzielen. Die Cillier Slovenen sind in der Stadt selbst entschieden in der Minorität und stehen einem rücksichtslosen nationalen Gegner gegenüber. Unter solchen Umständen ist viel Klugheit von Nöthen. Die Cillier Slovenen haben auch in der That nichts gethan, was gegen die Klugheit gewesen wäre. Ihrerseits ist nichts geschehen, was als Provocation der deutschnationalen Majorität aufgefasst werden könnte. Wohl aber hat in dieser Hinsicht einen geradezu unbegreiflichen Fehler der Abgeordnete Ferjančič gemacht. Seine Veldeser Ansprache an die czechischen Studenten gab erst dem Cillier Besuche einen demonstrativen — die Deutschnationalen würden sagen »provocatorischen« Charakter. Dr. Ferjančič stempelte durch seine Anrede den an sich höchst unbedeutenden Cillier Besuch der sehr jungen, noch mitten in ihren Studien befindlichen Prager Herren zu einem grossen slavisch-nationalen Argonautenzug in fremdes Gebiet. Dazu bezeichnete er noch die Cillier Deutschen direct als »Fremdlinge«. Seine Berichtigung, dass das von ihm gebrauchte Wort »tujec« nicht gleichbedeutend sei mit dem deutschen Worte »Fremdling«, erregt bei jedem Kenner der slovenischen Sprache ein Lächeln.

An sich ist es nun allerdings ganz gleichgiltig, wie Herr Dr. Ferjančič die sehr jungen Herren aus Böhmen behandelte; gehört es ja zu den modernen Krankheiten, dass man die noch kaum den Kinderschuhen entwachsene akademische Jugend schon anticipando als nationale Helden und Männer behandelt — und so schon im Vorhinein den Grund zu dem überall grassirenden Grössenwahn legt. Allein leider drang der Speech des Herrn Ferjančič durch die Spalten seines Leiborganes »Slov. Narod« in die Oeffentlichkeit und so wurde den Cillier Deutschnationalen ein willkommenes Vorwand geboten, über die Czechen und Slovenen herzufallen. Man sieht daraus, dass that-

sächlich von slovenischer — glücklicherweise von liberaler — Seite gegen die Klugheit schwer gefehlt wurde. Niemand bedauert das heute mehr, als Herr Ferjančič selbst: Beweis dessen seine zahlreichen »Berichtigungen«. Allein die »Affaire« lässt sich leider dadurch nicht ungeschehen machen.

In der heutigen Zeit der hochgradigsten nationalen Erregung müssen vernünftige Männer Alles daran setzen, zur Beruhigung der Gemüther nach Kräften beizutragen. Das ist heutzutage die beste österreichische Politik, welche in ihren Früchten jedem einzelnen Volksstamme zugute kommen muss. Alle wahrhaft conservativen Elemente müssen sich zusammenthun, um die Gesamtpolitik in diese Richtung zu lenken. Die Regierung allein kann da nicht viel thun. Der besonnene Theil der Bevölkerung selbst muss diese Beruhigungsaction durchführen durch thunlichste Vermeidung und Hinderung aller überflüssigen nationalen Reibungen. Mögen sich die besonnenen Elemente ganz Oesterreichs bald finden!

#### Analiza »Vaterlandovoga« dopisa.

Kaj torej pravi ta dopis? Dopis 1. konstatira, da so Nemci nasilno, protipostavno in krivično napadli Slovence in Čehe; 2. da Slovenci in Čehi niso ničesar storili, kar bi bilo le količkaj napačno; 3. da celjski Slovenci celo niso storili nobene napake proti politični previdnosti, kar je treba posebno opomniti; torej Slovincem ni očitati najmanjše krivde, ampak je v vplivnem nemškem listu pojasnil, da so Slovenci pri celjskih izgrelih popolnoma nedolžni, da se jim je marveč godila krvava krivica!

Edina napaka, katera se je v celjski aferi storila s slovenske strani, pravi končno dopisnik, je bil politično nemodri govor dr. Ferjančiča. Blejski govor dr. Ferjančiča je bil nemškim Celjanom ugodna pretveza, da so tem ložje napadli Slovence in Čehe, češ da se na celjskih tleh združujejo na boj zoper nje »tujce«. To je konstatiral »Vaterlandov« dopisnik po celjski aferi. Nemci so se bili oprijeli blejskega govora in tudi Ebenhoch je izrazil svojo nevoljo o govoru, ki imenuje vse celjske Nemce kar splošno »Fremdlinge«. To je vse, kar je v dopisu. Laž je torej, kar trdi sobotni »Narod«, kakor da je pisal »Vaterland«, da je dr. Ferjančič s svojim govorom provzročil celjske izgrede. Dopisnik tega nikjer ni pisal, Celjani bi bili tudi sicer napadli Čehe, a takega izgovora, povoda in pretveze ne bi bili imeli. Le to je trdil dopisnik. Laž je tudi, kar dalje trdi sobotni »Narod«, kakor da priznava dopisnik »Vaterlandov« Celje za nas Slovence »fremdes Gebiet«. Tega dopisnik nikjer ni pisal. Rabil je ta izraz le v frazi o argonavtih. Dr. Ferjančič, to je zmisel stavka, je govoril o samoposebi neznatnem dijaškem izletu čeških visokošolcev v Celje, kakor da bi bil to kak argonavtski naval na tuje ozemlje. Laž je, kar še končno trdi »Narod«, kakor da se je v »Vaterlandovem« dopisu »odobraval«, da je celjska nemška druhal pobijala Slovence in Čehe. Kaj takega more trditi le list, ki mu je laž najbolj domače sredstvo!

Če je torej »Vaterlandov« dopisnik kaj zagrešil, je bilo to, da je omenil napako dr. Ferjančiča. Dr. Ferjančič je, kakor je bilo že rečeno, svojo napako sam dobro čutil, ker je začel pošiljati popravke, komaj je »Narod« objavil njegov govor in so ga nemški listi začeli prijemati radi »Fremdlinge«. Dr. Ferjančič je začel tajiti, da »tujec« ni »Fremdling«, kar seveda tudi ni bilo modro, ker so v Gradcu imeli Janežičev slovar.

Vendar se nam zdi, da ni bilo oportuno omenjati te napake dr. Ferjančiča, ki je bila le taktična napaka v izrazu, zato se s koncem dopisa nikdar nismo strinjali. Morda je imel dopisnik najboljši namen, namreč napako pustiti tistemu, ki mu gre, da ne bodo radi nje napadali vseh Slovencev, ipak je bila stvar odiozna in se je dala zlorabiti, kakor so jo res zlorabili.

Kratko in malo pa ne razumemo, kako je mogel nastati radi tega tak vihar in hrup povslej Sloveniji! Kratko in malo ne razumemo, kako je mogel ves svet zavpiti o »nečuvenem narod-

nem izdajstvu! Le dobro mislimo o slovenski inteligenci, če sodimo, da dopisa v »Vaterlandu«, niti brala ni, ampak da je zajemala vso vednost iz »čistega« »Naroda! Sicer bi bil tak hrup vendar le — čuden!

Kje so torej »Narodovi« dokazi za »narodno izdajstvo, lopovstvo, politično grdobijo, šuftarijo« katoliško-narodne stranke, državnih poslancev katoliško-narodne stranke in dr. Šusteršiča? Po vednih napadih zadnjih dni se mi le čudimo, da so ostali naši poslanci tako potrpežljivi in so še volili dr. Ferjančiča v delegacije! To je še več kakor samozatajevanje za dobro stvar! Seveda nam ne gre poslancem omejevati svobodo, zato jih tudi nikakor ne pozivljemo, da bi protestirali proti »Narodu«. Morda bito bilo za državne poslance celo nečastno, ko se je zadnje dni tako očitno skazalo, da »Narod« »inspirirata« — par nobile fratrum — Penižek in Malovrh!

Tudi mi kar nič ne protestiramo zoper »Narod«. Protestirajte zoper juda, jud vam bo ves ponižen oblizal roko, potem pa šel in vas iznova oblatil!

Tak list, kakor je »Narod«, zasluži le zaničevanje. Tisti pa, ki iz »Naroda« zajemajo svoje prepričanje, so zares vredni usmiljenja! Njim pač mora imponirati le še podlost, moštva pa pri njih nikar ne iščite. Inteligenca, ki nima več moralne sile, da bi izbljuvala iz sebe »Narodove« laži in podlosti — taka inteligenca nima več moštva. To je inteligenca brez mozga!

#### Politični pregled.

V Ljubljani, 31. oktobra.

**Volitev v delegacijo in levičarji.** Voditelje »zatiranega« nemškega naroda grozno boli, da se je vladar s posebno brzozavko obrnil samo na načelnika desniškega izvršilnega odbora viteza Jaworskega z željo, naj se volitve v delegacijo izvrše še pred prvim novembrom, in s tem pokazal, da priznava veliko važnost in moč zborniške desnice. Da bi vsaj nekoliko oprali sami sebe pred javnim svetom, naznanjajo sedaj levičarji v svojih glasilih, da je ministerski predsednik Clary pokazal dotično brzozavko tudi načelniku levičarskega izvršilnega odbora posl. Funkeju, in da je ta toraj tudi svoje storil, da so se volitve izvršile popolno mirno. Da bodo pa čitatelji uvideli, da sta pri tem pogorela Funke in tudi grof Clary, objavimo besedilo dotične brzozavke, naslovljene na ministerskega predsednika: »Prosim, naznanite gospodu pl. Jaworskemu, da zelo želim volitve delegacij pred sedanjo parlamentarno pavzo, in da me je zelo neprijetno zadela vest, da se namerava volitve še odlašati«. Tu se pač vidi, da se vladar ni obrnil na grofa Claryja in ne na Funkeja, marveč na viteza Jaworskega.

**Pogajanja zastopnikov raznih poljskih strank** glede ustanovitve skupnega poljskega kluba so se izjalovila. Po poročilu »Reforme« poljski klub ni hotel vsprejeti pogojev, ki so jih stavili zastopniki ostalih strank, ter zahteval mej drugim, da se novo vstopivši člani v vsem podvržejo določilom poljskega kluba. Nasprotno so pa Stapinski in drugovi mej drugim zahtevali, da smejo prosto staviti predloge in interpelacije ter iskati potrebnih podpisov tudi pri drugih klubih, objednem pa tudi prosto podpisati od strani drugih klubov predložene predloge in interpelacije.

»Tukaj«, »Zde« in »Jelen«. Ukaz skupnega vojnega ministra, s katerim je naročil, naj se vsi vojaški rezervniki pri kontrolnih shodih oglašajo s »hier«, je splošno znan, posebno pa onim rezervnikom, ker so bili kaznovani z večdnevni zaporom, ki so se pomotoma odzvali s »tukaj« ali »zde«. Vsak tak slučaj v Avstriji je bil kaznovan, drugače pa na Ogerskem. Pri transilvanskih kontrolnih shodih se je, kakor je posneti iz ogerskih opozicijskih listov, delala razlika mej vladnimi in opozicijskimi rezervniki, prvim se navadno kazni spremenili v navadni ukor. To je gotovo dvojna mera in opozicija ima že pripravljeno interpelacijo v tej zadevi. Ukaz vojnega ministra je izdan za celo monarhijo in ako že mora veljati v cis, velja naj tudi v transilv-



niji, ker tako daleč menda še vendar nismo prišli, da bi si delili z Mažari samo državne dohodke, bremena vsake vrste naj bi pa prenašali le avstrijski podaniki.

**Pruski topovi v Avstriji.** Za sodbo mej zmernimi pruskimi krogi o bedasto-zlobni gonji naših urtevtovskih Schönererjevcev je nastopna izjava »Berliner Tagblatta«, ki piše o znanem izreku posl. Türka v avstrijski poslanski zbornici mej drugim tole: Proti takemu načinu boja za nemštvo, kakor ga bojujejo posamezne skupine v dunajskem parlamentu, moramo vendar jedenkrat odločno ugovarjati. Kako pride Türk do tega, da govori o dispozicijah naše armade? Kako si upa ta poslanec pripisovati pruskemu kralju namen z vojsko prodreti v ozemlje sprijateljenega avstrijskega cesarja? Ta grožnja v državnem zboru je bila naravnost izdajalska proti lastni deželi. Kot taka nas ne briga. V zbornici sami, kjer je bila izgovorjena, naj bi bila našla odločnega odpora. Toda kar se tiče nemškega cesarstva, jo je treba najodločneje zavrniti, sicer bi morda nekatere prevročekrvne glave avstrijskih Schönererjevskih krogov še dospele do prepričanja, da je posl. Türk dobro poučen o tajnih načrtih pruskega kralja, kakor svojedobno neki piemonteški poslanec o načrtih Napoleona III. pred pričetkom lombardske vojske. V Nemčiji prav nič ne hrepené po intervenciji za avstrijske Nemce. Naj bi nemško-nacionalni prvaki, ki mej črno-žoltimi mejniki rjove »Wacht am Rhein«, s čimur razburjajo Čehe in Poljake, skrbeli raje za Wacht am Donau. Toda za to že davno nimajo več nobene sposobnosti. — Türk in njegovih seveda tudi ta resna lekcija ne bo spreobrnila, ker vé, da je mej Prusi nekaj takih elementov, ki se popolnoma strinjajo z njegovim načrtom.

**Francoska vlada** bo v kratkem morala prestat prvo ognjeno preskušnjo. V prvi polovici meseca novembra se snide namreč francoski parlament in tedaj pridejo na dnevni red v prvi vrsti nebrojne interpelacije, ki so že sedaj pripravljene in pri katerih bo vlada morala pokazati svojo določno barvo. Oglašanih je dosedaj pri predsedstvu nad dvajset interpelacij, v katerih bodo večinoma prišla na dnevni red vsa važnejša vprašanja. Vlada bo imela toraj prav lepo priliko za lov po zaupnicah ali nezaupnicah.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. oktobra.

(Premilostni knez in škof) Anton Bonaventura se je danes zjutraj z brzovlakom povrnil z Dunaja. — Vernih duš dan bo maševal ob osmi uri pri sv. Krištofu.

(Shod poslanca dr. Kreka.) Opozarjamo še jedenkrat na jutrišnji shod, ki bode ob 1/2 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Katoliškega Doma« in na katerem poroča dr. Krek.

(Umeščen) je bil danes na župnijo Črni Vrh nad Idrijo č. g. Janez Abram.

(Premeščen) je bil č. g. Andrej Krajec, beneficiat na Vačah, za župnega upravitelja na Brdo.

(Slovenska nižja gimnazija — zvišana.) Vest, da je že za prihodnje leto določeno zvišanje naše ljubljanske nižje gimnazije, smo prinesli nedavno med brzojavnimi poročili. Ta zadeva se je pletla dolgo časa. Že Winkler, za katerega se je vstanovila slov. nižja gimnazija v Ljubljani, je nameraval podpirati njeno zvišanje v popolno gimnazijo. Dijakov je imela tudi potem, ko se je osnovala kranjska gimnazija, še vedno dovolj. Samo po sebi se umeje, da je s pedagoškega stališča težko dijakom prestopati z jedne gimnazije na drugo, tembolj v našem slučaju, kjer so imeli na drugi v izobilju lastnih dijakov. Zidala se je nova višja gimnazija, ki ima premalo prostorov, da bi mogla delovati v tistem obsegu kot je preje. Tem razlogom se pridružuje še narodni: slovenska nižja gimnazija, ki ima samo slovenske dijake, se brez vsake ovire lahko razširi v slovensko višjo gimnazijo. Očitku, da preje zahtevamo slovensko vseučilišče, nego imamo slovenske gimnazije, po ti poti omejimo tla. Za to vprašanje, tako moramo reči po resnici in pravici, so se iz početka zanimali samo katoliško-narodni poslanci. Poslanec Kalan je v deželnem zboru pred par leti predlagal resolucijo v tem smislu. To je bil prvi začetek. Drugo leto je poslanec Grasselli obnovil to resolucijo. A stvar ni šla dalje. Zato

sta letos začetkom leta poslanca dr. Krek in Vencajz sestavila spomenico, katero so podpisali vsi slovenski poslanci naše dežele, in sta jo izročila naučnemu ministru. Še leta nastop je razgibal vlado. Bilo je pa treba še mnogo potov, pojasnil itd., predno se je razglasila ugodna rešitev. »Narod« zabavlja in govori vedoma neresnico, kot bi bil Hein provzročil to rešitev. Da se je ugodno izrazil, da s svoje strani ni nasprotoval, je gotovo. Da bi bil pa on sprožil to stvar, ni res. To vedo pri »Narodu« tako dobro kot pri nas. In če vkljub temu tudi to priliko vporablja, da bijejo po naših poslancih, dokazujejo s tem samo, da nikdar ne znajo biti pravični.

(Kranjski klerikalni poslanci), — tako vpije »Narod«, so krivi, da ni bil izvoljen dr. Ferjančič. Če ni dr. Susteršič informiral katoliške ljudske stranke, so jo pa klerikalni poslanci. Pričeta nestrannost se nadaljuje prav tako podlo, kot se je pričela. Tem grji je v tem slučaju, ko je postopanje kranjskih katoliško narodnih poslancev v dr. Ferjančičevi zadevi jasno kot beli dan. Odkrita so v svoji zvezi zagovarjali do zadnjega dr. Ferjančičevo kandidaturu in zastopali mnenje, da dr. Ferjančič more, če hoče, odstopiti še-le potem, ko je izvoljen, da se mu mora dati preje javno zadostilo, ker z njegovim padcem pade tudi ugled cele kršč. slov. narodne zveze. Ko se je imenovalo ime posl. Povšeta, naj kandiduje na dr. Ferjančičevo mesto, je ta brez ovinkov najodločneje odklonil vsako kandidaturu v tem smislu. Dvakrat so dr. Ferjančiča iz prostega nagiba volili naši kat. narodni poslanci za podpredsednika. Ko bi se mu bili hoteli protiviti, bi se mu bili preje in brez dvojbe uspešno. Zastopali so pa stališče, — o čemer smo točno informirani, — da je treba upravitelj v sedanjih političkih razmerah gojiti edinstvo slovenske delegacije na Dunaju. Tega smo se držali tudi mi. Zato smo se vedno izogibali vsakemu napadu na poslance tudi nam nasprotne stranke; le kedar so nas izzivali, smo odgovarjali, a tudi tedaj dostojno in le to, kar je bilo nujno potrebno. »Narod« ni delal tako, pač pa je vse obravnaval s strankarskega stališča. In zato se v njegovih predalih nikoli ni manjkalo surovih in krivičnih napadov na naše poslance. Kjer ni mogel drugače, je vsaj smešil. Delal je kot pravi zastopnik take stranke, pri kateri strankarski interesi nasprotujejo splošnim koristim. Kaj mu je mar blagor slovenstva, blagor ljudstva, da se le širi sovraštvo proti »klerikalcem«? Zato se tudi ni mogel povspeti na višje stališče pri nobenem javnem vprašanju. Njegovo obnašanje z ozirom na dr. Ferjančičevo kandidaturu je največ škodovalo temu samemu. Pokazalo se je namreč, da hoče »Narod« pri svojih imeti edino in povsod samo svoje strankarje in da jih vpoštevata le toliko, kolikor rabijo svoje mandate, službe itd. v ožjo liberalno strankarsko korist. To je dobro, da se pribije. Pametni možje vseh strank so tega mnenja, da je treba javno delujočemu možu varovati svoja načela, a da mora pri tem gledati povsod na splošno korist in da mora vzlasti svoje osebne koristi žrtvovati, kedar bi s tem imela trpeti velika skupna stvar. Lojalnost naših poslancev do dr. Ferjančiča se je pa sijajno zopet pokazala pri volitvah v delegacijo. Imeli so jih v svojih rokah; v večini so, a vkljub vsem podlim napadom »Naroda«, ob katerih je dr. F. molčal, so dali njemu svoje glasove, da kolikor je v njihovi moči, iznova dokažejo, da hočejo s svoje strani tudi z zatajevanjem samega sebe vzdržavati edinstvo slovenskih poslancev. — Od prvega glasu, naj se izvoli dr. F. na podpredsedniško mesto, pa do danes, so hodili katoliško-narodni poslanci po poti, katere bi naši liberalci nikoli ne nastopili. Njihovo brezozirnost priča vsa naša politička zgodovina zadnjih let; o lojalnosti, o kakem taktu, o kakem smislu za splošne skupne stvari pa ni najti v njihovih vrstah niti sledi. Kedo je torej informiral kat. ljudsko stranko? — Poučili smo se o ti stvari; in če bi imeli kaj pravico ljubja naši liberalci, bi se prav tako lahko poučili tudi oni po svojih poslancih, da je tista najmerodajnejša stran, od katere so bili poučeni kat. ljudske stranke poslanci — njihov klub in ne dr. Š. ali kat. narodni poslanci. Če pa hočejo izvedeti, odkod poznajo vsaj nekateri poslanci tega kluba naše liberalce, naj pa gredo n. pr. v Gradec, kjer bodo videli, da zelo pazno

zasleduje kat. nemška stranka naše boje. Se nekaj! V celém razvoju »Narodove« lažljivosti in obrekljivosti se ni z nobeno besedo »Narod« dotaknil meritorne stvari: je li res to, kar se je baje trdilo o dr. F. To se sklada z nerazodno nadutostjo in slepim strankarstvom, ki označuje naše liberalce. — Znak lažnika je vtisnjen »Narodu« na tilnik tako trdno, da mu ga nobeden ne izbriše.

(Penizek se sklicuje na Penizka.) »Narod« je objavil neki telegram, v katerem se trdi, da so dunajski listi zadnjič, ko je poklical Clary dr. Šusteršiča na Dunaj, prinesli vest, da je prišel dr. Šusteršič agitirat zoper Ferjančiča. Ta telegram ponavlja že v dveh številkah, kakor da bi bil v njem kak dokaz za krivdo dr. Šusteršiča. Toda 1. imenovan ni noben list, ampak trditev je tako splošna, da je ni mogoče kontrolirati; 2. ko bi bili listi tudi prinesli to vest, iz tega še ne sledi, da je bila resnična; tudi »Narod« je prinesel tako vest, a skazalo se je, da je bila vedoma zlagana; 3. in prav to opravičuje sumnjo, da je tudi ta telegram zalagal Penizek; če pa ne telegrama, pa vsaj tiste vesti po dunajskih listih, če je bila res kje katera. Žid Penizek je že toliko premeten, da ni zalegel laži samo v »Narodu«, ampak ob enem še v druge liste, da se sklicuje na druge, če mu pri enem dokažejo podlo laž. To je znan maneuver čifutskih časnikarjev, in Penizek ima na Dunaju priznano prvaštvo v rečeh, ki jih mi navadni časnikarji imenujemo neresnice, drugi ljudje pa brez ozira na desno in levo — laži!

(Javen shod »Konserv. obrtn. društva«), ki se je vršil zadnjo nedeljo v »Rokodelskem Domu« v Ljubljani, obnesel se je prav dobro. Podpredsednik g. Breskvar otvoril je shod, pozdravil navzoče, posebno člana komisije za odmerjenje pridobninskega davka. Prva točka je bila razgovor o komisiji za pridobninski davek. Poročal je g. Kregar, kako je nastal novi davčni zakon. O gospodih, ki sede v komisiji, je dejal, da niso in ni mogoče, da bi bili informirani, treba je, da se posamezniki zgledajo pri njih ter natančno razjasnijo svoje razmere. Gotovo bode po tem komisija po dejanskih razmerah posameznikom odmerila davek. V Ljubljani ni nobenega društva, da bi v tem oziru kaj ukrenilo za obrtnika. Treba je shodov. Naše društvo bode odslej delovalo kolikor mogoče intenzivno in bode vsa taka vitalna vprašanja obravnavala na javnih shodih. G. Franko vač priporočal je slogu. Obrtniki naj se oklenejo istega društva, ki največ dela. G. Baraga kot člen pridobninske komisije pojasnoval je, kako nespametno nekateri fatirajo, zagotavljal je, da bode vedno s svojimi kolegi na strani malih obrtnikov. Druga točka »Osnovanje odseka«, ki bi imel nalogo pomagati gospodom obrtnikom pri sestavljanju fasij, rekurzov, prošenj itd., je poročal tajnik društva g. Žan. Naglašal je, da so nekateri obrtniki vezani na razne zakotne pisarje ali uradnike, treba je, da se obrtniki zganejo in v tem oziru kaj store; izvoli naj se odsek, ki bi imel nalogo društvenim članom vse to preskrbeti. Meščanski klub ima tak odsek, mogoče se da v soglasju s tem kaj napraviti. Gosp. Breskvar je predlagal, naj se vsa stvar prepusti društvenemu odboru, kateri naj sestavi tak odsek. Nato se je razvila živahna debata. Predlog, da se prepusti društvenemu odboru sestava odseka, bil je enoglasno sprejet. Pri zadnji točki »raznoterosti« pogovarjalo se je o raznih shodih, katere društvo v kratkem priredi. Vpisalo se je tudi precej novih članov. Vsi zborovalci so bili vidno zadovoljni s tem shodom.

(Izjalovljena kupčija.) Pri Travnu na Glincah so imeli danes jako dobrodušnega moža. Na prodaj je imel pšenico in jo dajal pod ceno. To je pri Travnovih vzbudilo sum. Pridržali so moža mej »kupčijskimi pogovori« in poslali po — orožnika. Mož je moral z orožnikom. Orožniku je pripovedoval, da je kupil pšenico pri »Avstrijskem cesarju«. Ne bodi len, peljal je orožnik moža k »Avstrijskemu cesarju«, kjer niso poznali ni moža, ni pšenice. Sedaj je mož še le pripoznal, da mu je pšenico dajal v prodaj hlapec pri »Bavarskem dvoru«, ki jo je ondi kradel. Ko je mož naredil to samoizpoved, zmuznil se je orožniku in — ušel. Letal je po sv. Petra nasipu in se nekaj časa srečno ogibal zasledujoči pravici. Konečno



ga je nekdo le prijel za suknjo in ga postavil pod senco bajoneta. V zaporu je že našel tovariša z »Bavarskega dvora«.

(Muzika sacra.) V sredo 1. novembra je pontifikalna maša v stolni cerkvi ob 10. uri: Missa sancti Raphaëlis (peteroglasna), zl. dr. Fr. Witt, graduale in offertorium Anton Foerster. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa quarta v F. moll zl. M. Brosig, graduale »Timete Dominum« zl. Anton Foerster, ofertorij »Justorum animae« zl. M. Brosig.

(Horjulski občinski odbor) je v predvčerajšnji svoji seji soglasno izvolil častnima občanoma prevz. knezoškofa ljubljanskega dr. A. Jegliča in blag. g. dr. Ivana Šusteršiča, odvetnika v Ljubljani, deloma vsled zaslug za občino, deloma kot zadostenje za krivice in razžaljenja, ki jih morata gospoda prestatiti od strani verskih in narodnih nasprotnikov, ter v znak udanosti in zaupanja.

(Pevsko društvo »Ljubljana«) poje jutri ob 3. uri popoldne pred »Sokolovo« piramido naslednje tri žalostinke: 1. Molitev za mrtve (A. Sachs), 2. Na gomili (A. Sachs) in 3. Oče naš (Bratski).

(Tečnost ljubljanskega magistrata.) Danes razglasuje mestni magistrat, da je od 1. novembra 1899. l. prepovedano v ljubljansko mesto vpeljati zrezano meso. Odlok je datiran s 27. okt. Ali bi se torej na magistratu ne moglo preskrbeti, da bi bil razglas pravočasno izdan in ne nekaj ur pred 1. novembrom. Toliko ozira na občinstvo zahtevamo.

(Perotne obravnave v Ljubljani) se prične dne 4. dec. t. l.

(Ogenj v Horjulu.) V nedeljo ob 3 uri zjutraj je nenadoma nastal ogenj v Horjulu pri strojarju Antonu Ketteju. Domače ognjegasno društvo je bilo takoj na licu mesta, ter je ogenj omejilo, da je pogorela samo Kettejeva hiša, dasi je stala v sredi samih s slamo kritih hiš in sosedna hiša se je celo stikala z njo. Vrhniške požarne brambenice ni bilo. Zavarovan je bil posestnik za 800 gld. Škode ima 1500 gld. Kako je ogenj nastal se ne ve. S to nezgodo je bila združena druga nesreča. F. Rožnik, oče č. g. kaplana, je na klic svojega sina hitro vstal iz spanja in v strahu je padel ter bil v par minutah mrtev. Odvezo mu je še dal častiti g. horjulski župnik.

(Umrli) je bogoslovec celovškega semenišča g. Simon Dobrovnik iz Prevalj.

(Ponesrečen železničar.) O grozni nesreči poročajo s kolodvora južne železnice v Trstu. V nedeljo po noči so premikali neki tovorni vlak. Železničar Povh je opravljal posel vezanja vagonov jednega z drugim. Ko je hotel zvezati nek voz, na katerem so bile deske, je zadel z glavo v jedno desko, vsled česar se mu je glava pripognila tako, da mu je prišla med železni plošči, ki so ob koncu vozov. Železni plošči ste mu stisnili glavo in truplo je padlo pod kolesa, ki so mu odtrgala obe nogi od trupla. V dveh minutah je bil Povh mrtev. Povh v temi ni videl, da so deske slabo naložene. To je bil vzrok nesreče. Povh je star 30 let ter je zapustil ženo in otroke.

(Nesreča na Šmarni Gori.) Družba mladih ljudi šla je v nedeljo popoldne na Šmarno Goro. Pri povratu v Ljubljano spodrsnilo se je trgovskemu pomočniku pri Štakulu g. Verbiču tako, da si je zlomil nogo. Kakor se čuje, si je nogo tako težko poškodoval, da mu jo bodo morali odrezati.

(Nezgodna ljubljanskem kolodvoru) bi se skoro primerila preteklo nedeljo. Gorenjski vlak je zavozil na tir tovrnega vlaka. Vlak se je vsled tega ustavil; predno pa ga je bilo mogoče spraviti na pravi tir, bil je že za njim tovorni vlak. Pazljivosti paznika se je zahvaliti, da se ni primerila večja nesreča.

(Nagla smrt) Matevž Kaliž, zidar iz Srednjih Gamelj, je opravljal svoja zidarska dela še v soboto po Ljubljani. V nedeljo zjutraj je hodil še okolu hiše, nakrat so mu pričeale otekati noge in zvečer je bil — mrtev.

(Bicikelj ukradel) je neznan tat tukajšnjemu trgovcu Francu Golobu.

(Ulom v barako.) V Tönniesovo barako na stavbišču ljudske kopelji ulomila sta dva odpuščena delavca in raztrgala v baraki vse načrte.

(Nogo zdrobil) je delavcu Alojziju Dolencu velik kamen. Valil ga je z drugimi delavci na kad, v kateri je bilo zelje, a se jim je po neprevidnosti izmuznil.

(»Konec sveta«) je naslov knjižici, ki je izšla te dni v Dolencevi (Fr. Polić) tiskarni v Trstu v drugem predelanem natisu in jo je spisal Amon Zagoršek. 80 stranih broječi spis razpravlja z ozirom na dogodek 13. novembra letos o kometih sploh, o svetovnih telesih in o socialnih razmerah na zemlji. Dobiva se v »Katolški Bukvarni« pri Bonaču in drugih raznih knjigarnah. Komad stane 25 kr.

(Tatvina na Karlovski cesti.) Častniku g. Rudolfu Maistru na Karlovski cesti šte. 24, ukral je nekdo iz podstrešja vso obleko. V podstrešju se je tat lepo preoblekel, potem je pa pustil svoje čevlje in nekaj drugih stvari v podstrešju z namenom, da tudi to o priliki odnese. Mestni policijski stražnik ga je počakal in ko je došel po te stvari, ga aretoval. Tat je bil radi tega silno razburjen, udaril je policaja in zbežal. Skoro so ga dobili. Dati je moral nazaj vse ukradene stvari. Tat je znani K e b e r, ki je nekaj časa služil pri Lloyd. V njegovi posesti so dobili cel šop raznovrstnih ključev. Sumijo ga raznih tatvin.

(Smrt žganjarja.) Predvčeraj popoldne je vsled preobilnega žganjepitja nagloma umrl (zadušil!) Anton Železnik iz Podolnice v hlevu krčmarja Andreja Rozmanca v Horjulu. To je zopet eden žalostnih pojavov žganjarske smrti in vendar politična oblast žganjarije dovoljuje, poštene vino-toče pa zabranjuje.

## Družba sv. Mohorja.

Z razpošiljanjem družbenih knjig začnemo z današnjim dnevom.

Knjige se bodo letos razpošiljale po ti-le vrsti: Najprej jih dobi krška škofija, potem razni kraji, sekovska, zagrebška in druge škofije, Afričani in Američani, na to lavantinska, ljubljanska, tržaška in goriška škofija.

Čenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo »aviso«, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prostora, katerega nam itak primanjkuje na vse strani.

Odbor se bode po svojih močeh potrudil, da udje knjige dobe čim prej v roke. — Romajte torej knjige v toli častnem številu po vsem Slovenskem. Budite rojake, poučujte jih, zabavajte in razveseljajte jih ter v nemajmota v srcih njihovih ljubezen do Boga in domovine!

V Celovcu, dne 30. oktobra 1899.

Odbor.

## Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. Bl. Petrič, župnik v Velesovem, 2 gld. — G. J. Pintar, odvetniški solicator, za mesec oktober, 2 gld. — Gosp. J. Demšar, župnik v Št. Vidu pri Vipavi, 5 gld. — G. A. Hočevnar, župnik na Brezovici, 2 gld. — G. M. Tavčar, dekan in kanonik v Žužemberku, 10 gld. — G. M. Arko, dekan v Idriji, 5 gld. — Neimenovan za verne duše 5 gld. — G. Ant. Jamnik, župnik v Sorici, 10 gld. — Gospod Janez Ažman, župnik v Gorjah, 5 gld. — G. J. Brencè, župnik v Preski, 1 gld. 50 kr. — A. St. S. 3 gld.

Za Marijanišče: G. M. Sajè, župnik v Štangi, 1 gld.

Za pogorelce v fari Studeno na Notranjskem: Gospod M. Sajè, župnik v Štangi, 1 gld.

Za škofove zavode: G. Ulčnik Martin, župnik v Doliču, 1 gld.

## Telefonska in brzojavna poročila.

**Dunaj, 31. oktobra.** Danes dopoldne se je v prisotnosti grofa Claryja in ostalih članov kabineta ter zastopnikov civilnih in vojaških oblastev vršilo slovesno blagoslovljenje nove dunajske plinove naprave.

**Zader, 31. oktobra.** Pogreb nadškofa Rajčevića se je vršil včeraj z vso slovesnostjo.

**Frankobrod, 31. oktobra.** Posl. Wolf je tu na shodu govoril o položaju nemštva v Avstriji ter zabavljal proti avstrijskim razmeram.

**Berolin, 31. oktobra.** Listi poročajo, da cesar Viljem gre 20. nov. na Angleško, nasprotno pa drugi časniki trdijo, da ne bo šel ne nemški cesar v London, in da tudi ruski car ne obišče nemškega cesarja.

**Zofija, 31. oktobra.** Z 87 proti 64 glasovom je bil vladni kandidat Pakalow izvoljen predsednikom skupščine.

## Vojska v Južni Afriki.

Angleški armadi pri Ladysmithu se godi vsak dan slabeje in, sklepati iz najnovejših poročil, so jo burske čete že popolno obkrožile kakor železen obroč. Buri so zasedli višave v daljavi 2 do 3 milj, in štejejo 16.000 mož. General burske armade, general Joubert je že odpotoval iz Glencoe, iz česar se da sklepati, da v najkrajšem času prične z odločilno akcijo.

Poleg nevarnosti od strani Burov pa preti mestu Ladysmith s 4500 prebivalci in angleškemu vojaštvu tudi povodenj, kajti reka Klip-River obkrožuje mesto od dveh strani in je že prestopila svoje bregove. Angleški general White se bo toraj ob sedanjem deževnem času moral boriti kar z dvema nasprotnikoma, njegovim četam bo manjkalo vsega, le vode ne. Ta položaj bodo Buri gotovo izrabili v svojo korist.

**London, 31. oktobra.** Čuje se, da bo general White pri Ladysmithu ravno tako postopal kakor pri Dundee, da se bo namreč po manjših bojih umaknil, ter čakal novih vojaških sil.

**London, 31. oktobra.** Vojno ministerstvo hoče takoj oborožiti 29 ladij. To kaže, da se Angleži pripravljajo za vse slučaje.

**Durban, 31. oktobra.** Buri so obkrožili Ladysmith od vseh strani. Predvčeršnjim je bilo še vse mirno, angleške čete počivajo. Iz balona so opazili oddelek Burov, ki je dovajal težke topove na bližnje holme. Napada je pričakovati v najbližnjem času.

**Ladysmith, 31. oktobra.** Včeraj zjutraj ob 5. uri 30 minut se je pričelo bombardovanje.

**Ladysmith, 31. oktobra.** (Oficijelno poročilo.) General White je minulo noč napadel Bure ter jih po daljšem boju potisnil več milj nazaj, ne da bi došel do burskega tabora. Angleži so se na to vrnili v mesto (l). Izguba na angleški strani znaša 80 do 100 mož, na burski strani precej več.

**Kapstadt, 31. oktobra.** General Joubert se je pri Ladysmithu združil s poveljništvom Oranje države in štejejo sedaj Buri 16.000 mož, ki so na severni strani nameščeni v polkrogu, na ostalih mestih so pa postavljene posamezne čete. V soboto zvečer so se Buri polastili 1500 angleških tovrnih živalij, kar je zelo občutno za Angleže. Brzobjavna zveza mej Ladysmithom in Pietermaritzburgom je pretrgana, oddelek Burov poskuša pa tudi že z razdiranjem železnične zveze. Predsednik Krüger je došel v Glencoe in je na potu v Ladysmith.

**Kapstadt, 31. oktobra.** Mesti Kimberley in Mafeking sta v veliki nevarnosti. Poslednje mesto bo požar v kratkem uničil. Lakota v obeh krajih je velika in tudi vode primanjkuje.

## Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

| Dan | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura po Celziju | Vetrovi   | Nebo       | Padačina v 24 urah v mm. |
|-----|----------------|------------------------|------------------------|-----------|------------|--------------------------|
| 30  | 9. zvečer      | 738.8                  | 10.8                   | sl. szah. | sk. oblac. |                          |
| 31  | 7. zjutraj     | 737.5                  | 9.4                    | sl. svzh. | oblačno.   | 0.0                      |
|     | 2. popol.      | 736.3                  | 17.0                   | sr. jzah. | jasno      |                          |

Srednja včerajšnja temperatura 9.5°, normale: 7.6°.

## Umrli so:

29. oktobra. Marjeta Ivan, gostija, 74 let, Konjušne ulice 3, bronchitis.

V bolnišnici:

28. oktobra. Marija Bezljaj, mesarja vdova, 66 let, trebušni rak. — Alojzija Kalan, posestnika hči, 2 leti, croup.



**Vsestransko jako pohvaljena**  
**'Vzgoja in omika ali izvir sreče'**  
 (neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati), se dobi za predplačilo 1 gld. 80 kr., po pošti 1 gld. 90 kr., ali proti poštoemu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju, III., Hegergasse Nr. 15., I. Stok, Th. 12.** 717 21-12  
 Založnik, ozir. prodajalec je voljan nerazrezano in čisto knjigo v treh dneh tudi nazaj vzeti in denar povrnil.

**Brunolein**, izvrstno sredstvo za ohranitev le-  
 sojva, preprečuje gnilobo, oprhlost itd.  
 Za trgovce pohištva, mizarje in zasebnike ima v zalogi trdka  
**BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.**  
 Vnana naročila proti povzetju. 228 15 11-7

**Izvrstna, naravna hrvaška**  
**vina**  
 priporoča iz svojega kleta  
**Mirko Broz v Zagrebu**  
 Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l,  
 itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896,  
 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jem-  
 ljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim  
 za njih naravnost. 726 50-23

**Oglje za kadilnico**  
 izdeluje  
**V. A. Winding**  
 v Bistriči ob Dravi, Koroško.  
 Znane dobre postrežbe in naj-  
 boljše blago.  
 Na stotine spričal je na razpolago. Eno naj sledi:  
 Vaše blagorodje!  
 Oglje za kadilnico, od Vas poslano, smo porabili.  
 Krasna in primerna iznajdba!  
 Prosim, pošljite zopet zabojček s tristo kesi tega oglja,  
 ali po povzetju ali kakor je sicer navada na naslov:  
 Prečast. malteškega reda konvent v Pragi, III., Kopelje  
 ulice 4. Česko.  
 106 26-8 S posebnim spoštovanjem ves udani  
 Fra. Fr. Em. Ybl,  
 t. č. podprijor.  
 V Pragi, 9. maja 1895.  
 Plača se lahko tudi šele tedaj, ko se spozna dobrotu blaga.

**VABILO**  
 na  
**OBČNI ZBOR**  
 „Kmetijskega društva v Radečah,  
 registr. zadruga z omejeno zavozo“,  
 kateri bode  
 v nedeljo, dne 5. novembra t. l.,  
 ob 3. uri popoldne  
 v društvenih prostorih hiš. št. 22.

**Vspored:**  
 1. Poročilo načelnika.  
 2. Volitev novega načelnika in izstopivših od-  
 bornikov.  
 3. Slučajnosti.  
 876 1-1 **Odbor.**

**Dva krojaška pomočnika**  
 sprejme takoj **Fran Vidmar**, krojač v  
 Škofji Loki. 867 (3-3)

**Učenca**  
 kateri je dovršil 5 razredno ljudsko šolo, ali 1-2  
 razreda gimnazije, sprejme takoj v trgovino z  
 mešanim blagom  
 (865 2-2) **Franjo Fischer v Kamniku.**

**Uradne**  
 in trgovske  
**KOVERTE**  
 s firmo priporoča  
**KAT. TISKARNA**  
 v Ljubljani.

Št. 35245.  
**Razglas.**  
 Na podlagi § 4 regulativa za ljubljansko mestno klavnico, sklenjenega v seji občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane dne 19. septembra t. l. daje podpisani mestni magistrat na znanje, da je od 1. novembra letos naprej prepovedano v ljubljansko mesto vpeljati zrezano meso (meso za klobase), da bodo teraj tako meso mitniški uradi vračali.  
**Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,**  
 dne 27. oktobra 1895.

**ANT. PRESKER**  
 krojač v Ljubljani,  
 Sv. Petra cesta št. 6  
 se priporoča preč. duhovščini  
 v izdelovanje vsakovrstne  
**duhovniške obleke**  
 iz trpežnega in solidnega  
 blaga po nizkih cenah.  
 Opozarja na veliko svojo zalogo  
**izgotovljene obleke**  
 posebno na haveloke v naj-  
 večji izbiri po najnižjih cenah.  
 227 63

Častitemu občinstvu uljudno naznanjam, da  
 bodem v **Spodnji Šiški št. 152, v lastni hiši,**  
 ob cesti na državni kolodvor, od p. l. dne  
 29. oktobra 1895

**ново gostilno.**  
 Točila se bodo le pristna dolenska in  
 istrska vina po najnižjih cenah, in postreglo  
 se bode z dobrimi mrzlimi jedili.  
 Ondi se dobi prav tako vino tudi na  
 debelo po nizkih cenah.  
 Za mnogobrojni obisk se priporoča  
 s spoštovanjem  
**Alojzij Zajec.**  
 861 3-2

**Otvoritev gostilne.**  
 Slavnemu p. n. občinstvu naznanjam, da sem otvoril novo  
 gostilno  
**Narodna restavracija**  
 na Dunajski cesti št. 26 nasproti Bavarskega dvora.  
 Za prenočišča je z novo urejenimi sobami dobro pre-  
 skrbljeno.  
 Zagotavljajoč vsestransko dobro postrežbo z izvrstnimi,  
 uležanimi vini in izbornimi mrzlimi in gorkimi jedili se  
 priporočam v najobilnejši obisk.  
 Velespoštovanjem  
**Ivan Grajzer.**  
 866 (3-3)

Slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi se s tem uljudno naznanja,  
 da se je otvoril na **Sv. Petra cesti v novo zgrajeni hiši** pri  
**„Avstrijskem cesarju“**  
**nov hotel**  
 kjer so gosp. potnikom na razpolago svitle, lepe, okusne sobice za preno-  
 čišče po nizkih cenah.  
 V gostilni v stari hiši se toči pristen dolenski oviček, bela in  
 črna istrska vina, ter pivo iz Dreherjeve pivovarne. — Za dobra  
 gorka in mrzla jedila je preskrbljeno ter se prevzamejo abonenti, kakor  
 tudi čez ulico. — Postrežba točna in prijazna. Na razpolago je tudi kegljišče  
 za nekatere dni v tednu.  
 Gospodom posestnikom in voznikom iz okolice je na razpolago veliko  
 praktično urejeno dvorišče, kakor tudi čeden hlev za konje.  
 K obilnemu obisku uljudno vabi  
 863 5-2  
**Vodstvo hotela in gostilne pri „Avstrijskem cesarju“**  
 nasproti frančiškanski cerkvi.

**Telefon šte. 135.**  
 Kupite in prodaja vse zdolej zaznamovane  
**efekte in druge vrednostne listine**  
 po dnevnem kurzu.  
 Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana  
**„BANKA Maks Veršec“**  
 v LJUBLJANI.  
 Poštni čekovni promet šte. 847-533.  
 Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.  
 Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto),  
 obresti od dne do dne po 4 1/2 %.  
 Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

| Dunajska borza.                                          |                 |  |
|----------------------------------------------------------|-----------------|--|
| Dne 31. oktobra.                                         |                 |  |
| Skupni državni dolg v notah . . . . .                    | 99 gld. 55 kr.  |  |
| Skupni državni dolg v srebru . . . . .                   | 99 „ 20 „       |  |
| Avstrijska zlata rentna 4% . . . . .                     | 117 „ 40 „      |  |
| Avstrijska krona rentna 4%, 200 kron . . . . .           | 99 „ 50 „       |  |
| Ogerska zlata rentna 4% . . . . .                        | 116 „ 40 „      |  |
| Ogerska krona rentna 4%, 200 „ . . . . .                 | 95 „ 25 „       |  |
| Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. . . . .          | 903 „ — „       |  |
| Kreditne delnice, 160 gld. . . . .                       | 370 „ — „       |  |
| London vista . . . . .                                   | 120 „ 65 „      |  |
| Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. . . . .   | 59 „ — „        |  |
| 20 mark . . . . .                                        | 11 „ 78 „       |  |
| 20 frankov (napoleonor) . . . . .                        | 9 „ 57 1/2 „    |  |
| Italijanski bankovci . . . . .                           | 44 „ 70 „       |  |
| C. kr. cekini . . . . .                                  | 5 „ 70 „        |  |
| Dne 30. oktobra.                                         |                 |  |
| 4% državne srečke l. 1854, 250 gld. . . . .              | 167 gld. 25 kr. |  |
| 5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . . . .              | 154 „ 75 „      |  |
| Državne srečke l. 1864, 100 gld. . . . .                 | 196 „ 50 „      |  |
| 4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron . . . . .     | 99 „ 80 „       |  |
| Tisne srečke 4%, 100 gld. . . . .                        | 137 „ 50 „      |  |
| Dunavske vravnave srečke 5% . . . . .                    | 128 „ — „       |  |
| Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 . . . . .            | 108 „ — „       |  |
| Posojilo goriškega mesta . . . . .                       | — „ — „         |  |
| 4% kranjsko deželno posojilo . . . . .                   | — „ — „         |  |
| Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% . . . . .    | 96 „ — „        |  |
| Prioritetne obveznice državne železnice . . . . .        | — „ — „         |  |
| „ „ južne železnice 3% . . . . .                         | 163 „ 75 „      |  |
| „ „ južne železnice 5% . . . . .                         | 117 „ — „       |  |
| „ „ dolenskih železnic 4% . . . . .                      | 99 „ 50 „       |  |
| Kreditne srečke, 100 gld. . . . .                        | 197 gld. — kr   |  |
| 4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. . . . .        | 155 „ — „       |  |
| Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. . . . .      | 19 „ 70 „       |  |
| Rudolfove srečke, 10 gld. . . . .                        | 26 „ — „        |  |
| Salmove srečke, 40 gld. . . . .                          | 83 „ 50 „       |  |
| St. Genois srečke, 40 gld. . . . .                       | 83 „ 50 „       |  |
| Waldsteinove srečke, 20 gld. . . . .                     | 64 „ — „        |  |
| Ljubljanske srečke . . . . .                             | 23 „ 75 „       |  |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . . . .          | 150 „ — „       |  |
| Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. . . . . | 3115 „ — „      |  |
| Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. . . . .               | 432 „ — „       |  |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . . . .             | 71 „ — „        |  |
| Splošna avstrijska stavbinska družba . . . . .           | 100 „ 50 „      |  |
| Montanska družba avstr. plan. . . . .                    | 265 „ 25 „      |  |
| Trboveljska premogarska družba, 70 gld. . . . .          | 192 „ — „       |  |
| Papirnih rubljev 100 . . . . .                           | 127 „ 37 „      |  |

**Nakup in prodaja**  
 vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.  
 Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju  
 najmanjšega dobitka. — Promese za vsako tvebanje.  
 Kulantna izvršitev naročil na borzi.  
 Menjarnična delniška družba  
**„MERCUR“**  
 l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.  
 Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,  
 potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih  
 papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega  
 obrestovanja pri popolni varnosti  
 naloženih glavnice.